
Funded
by the European Union
and the Council of Europe

Implemented
by the Council of Europe

PECK – Projekat za borbu protiv privrednog kriminala na Kosovu¹

Smernice za postupak procene

ECU/PECK-3/2012

* Ovaj naziv, bez prejudiciranja statusa Kosova, u skladu je sa Rezolucijom SBUN 1244 i mišljenjem MSP-a o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova

1. Delokrug

U Smernicama su navedeni modaliteti za procenu koja treba da bude sprovedena na Kosovu sa ciljem jačanja institucionalnih kapaciteta i poboljšanja regulatornog okvira u oblastima borbe protiv korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa međunarodnim i evropskim standardima. Projekat borbe protiv privrednog kriminala na Kosovu (u daljem tekstu Projekat) sastojaće se od dve komponente (komponenta 1: borba protiv korupcije; komponenta 2: borba protiv pranja novca i finansiranja terorizma (BPPN/PFT)) sa zasebnom procenom svih komponenti.

2. Evropski i međunarodni standardi

Procenom će se ispitati status u vezi sa odabranim nizom prioriternih odredaba u okviru sledećih standarda na Kosovu:

Komponenta 1:

- Dvadeset vodećih načela u borbi protiv korupcije (Rezolucija (97) 24);
- Krivičnopravna konvencija o korupciji (ETS br. 173) i Dopunski protokol (ETS br. 191);
- Građanskopravna konvencija o korupciji (ETS br. 174);
- Preporuke o Kodeksu ponašanja državnih službenika (Preporuka Komiteta ministara br. R (2000) 10);
- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije (UNCAC);
- Opšta pravila protiv korupcije u finansiranju političkih stranaka i izbornih kampanja (Preporuka Komiteta ministara Rec(2003)4).

Komponenta 2:

- 40+9 preporuka FATF-a (Financial Action Task Force);
- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv nedozvoljene trgovine opojnim drogama i psihotropnim supstancama (Bečka konvencija);
- Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (Konvencija iz Palermo);
- Konvencija Saveta Evrope o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom (Konvencija iz Strazbura);
- Konvencija o pranju, traženju, zapleni i konfiskaciji prihoda stečenih kriminalom i finansiranju terorizma (Varšavska konvencija) CETS 198;
- Konvencija Ujedinjenih nacija o suzbijanju finansiranja terorizma, relevantne rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija o zamrzavanju imovine terorista;
- Direktiva 2005/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta "o sprečavanju upotrebe finansijskog sistema u svrhu pranja novca i finansiranja terorizma";
- Direktiva Evropske komisije 2006/70/EC „kojom se određuju mere za sprovođenje Direktive 2005/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta u vezi sa definisanjem „politički eksponiranog lica“ i tehničkih kriterijuma za postupke pojednostavljenog pregleda informacija o klijentu (due dilligence) i izuzeci na osnovu finansijske aktivnosti koja se odvija povremeno ili u ograničenom obimu“.
- Direktiva 2007/64/EC Evropskog parlamenta i Saveta o uslugama plaćanja na unutrašnjem tržištu.

3. Akteri

3.1. Stručni timovi za procenu stanja

Biće osnovana dva stručna tima za odgovarajuće komponente Projekta koji će revidirati i proceniti regulatorni i institucionalni okvir na Kosovu, identifikovati nedostatke, dati preporuke i izvršiti naknadnu procenu mera koje su preduzele kosovske vlasti.

3.1.1. Sastav

Stručni tim za procenu stanja za svaku od komponenti sastoji se, u načelu, od pet članova. Eksperti se biraju na osnovu opisa radnih zadataka za kratkoročno angažovane eksperte, koji priprema Savet Evrope. Za svaku komponentu sastav može da obuhvati jednog glavnog stručnjaka, dva međunarodna stručnjaka i dva lokalna stručnjaka.

Rad stručnih timova može da bude dopunjen dodatnim stručnjacima Saveta Evrope kada i ako to bude potrebno, u bilo kojoj fazi procene.

3.1.2. Samostalnost

Svi članovi stručnog tima za procenu stanja, naročito lokalni članovi, su samostalni u radu i u tom smislu neće dobijati uputstva u pogledu svojih zaključaka ni od projektnog tima, ni od bilo kog drugog organa.

3.1.3. Glavni stručnjaci

Za svaki stručni tim za procenu stanja odgovoran je jedan glavni stručnjak, koji koordiniše rad tima u obavljanju procene u skladu sa utvrđenim rasporedom i metodologijom.

3.2. Projektni tim

Savetnik na projektu (deo međunarodnog osoblja Saveta Evrope u Prištini) i lokalni menadžer projekta (deo lokalnog osoblja Saveta Evrope u Prištini), uz podršku iz sedišta Saveta Evrope u Strazburu, doprineće proceni stanja na sledeći način:

- Obavljanjem poslova sekretarijata za potrebe stručnih timova za procenu stanja.
- Pružanjem podrške stručnim timovima za procenu stanja u organizaciji i obavljanju procene.
- Podrškom institucijama na Kosovu u cilju unapređenja izveštavanja u skladu sa metodologijom za procenu stanja.
- Podrškom institucijama na Kosovu u cilju razvijanja mehanizama za pronalaženje, prikupljanje i obradu podataka neophodnih za izveštavanje o reformama za borbu protiv korupcije i pranja novca.
- Omogućavanjem ujednačenog razumevanja procene stanja, dijagnostičkog pristupa, kao i preporuka iz izveštaja o proceni stanja.
- objavljivanjem, prevođenjem, distribucijom i promocijom izveštaja o proceni stanja (1. ciklus) i izveštaja o napretku (2. ciklus), na engleskom, albanskom i srpskom jeziku.

3.3. Lokalni koordinatori

Kosovska agencija za borbu protiv korupcije (KABPK) i Finansijsko-obaveštajna jedinica (FOJ) koordiniraće procenu stanja za svaku komponentu (razmena značajnih informacija, posete na terenu, predlaganje sastanaka sa relevantnim činiocima, plenarne sesije, i sl.). Kancelarija za dobro upravljanje, ljudska prava, jednake mogućnosti i rodnu ravnopravnost pri Kabinetu premijera će obezbediti i koordinirati komunikaciju i podršku tokom obavljanja procene.

3.4. Partneri i korisnici na Kosovu

Korisnici procene stanja su sve institucije na Kosovu. Sledeći partneri na Kosovu, uključujući gorepomenute lokalne koordinate, ali ne samo njih, dostaviće informacije i dokumente kao odgovor na upitnike i sastanke tokom procesa procene stanja, u čemu će ih podržati projektni tim:

- 3.4.1. Specijalno tužilaštvo Kosova (STK)
- 3.4.2. Sudski savet Kosova (SSK)
- 3.4.3. Tužilački savet Kosova (TSK)
- 3.4.4. Kosovska policija (KP)
- 3.4.5. Ministarstvo Pravde (MP)
- 3.4.6. Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)
- 3.4.7. Ministarstvo Finansija (MF)
- 3.4.8. Ministarstvo Javne Uprave (MJU)
- 3.4.9. Centralna banka Kosova (CBK)
- 3.4.10. Agencija za upravljanje oduzetom i zaplenjenom imovinom (AUOZI)
- 3.4.11. Kosovska carina (KC)
- 3.4.12. Kancelarija generalnog revizora (KJR)
- 3.4.13. Organ za pregled nabavki (OPN)
- 3.4.14. Regulatorna komisija za javne nabavke (RKJN)
- 3.4.15. Skupština Kosova (SK)
- 3.4.16. Centralna Izborna Komisija (CIK)
- 3.4.17. Kosovo Ombudsperson (KO)
- 3.4.18. Finansijsko-obaveštajni centar (FOC)
- 3.4.19. Kosovska agencija za registraciju poslovanja (KARP)
- 3.4.20. Policijski inspektorat Kosova (PIK)
- 3.4.21. Kosovska obaveštajna agencija

3.5. Međunarodne organizacije

Međunarodne organizacije zadužene za vladavinu prava, pravosuđe i unutrašnje poslove i borbu protiv korupcije, pranja novca i finansiranja terorizma na Kosovu biće ohrabrene da obezbeđuju informacije za potrebe procene.

3.6. Privatni sektor i civilno društvo

Tokom poseta na terenu, stručni timovi za procenu stanja će težiti da obave razgovore sa predstavnicima privatnog sektora i civilnog društva (organizacijama). Učešće predstavnika civilnog društva biće razmotreno kad god je to primereno (radionice, itd.).

4. Raspored aktivnosti

Procena stanja se vrši u dva ciklusa. Prvi ciklus projekta ima za cilj procenu postojećeg institucionalnog i regulatornog okvira kao i efikasnosti mera i identifikaciju rizika, nedostataka i formulaciju kratkoročnih i dugoročnih preporuka. Drugi ciklus ima za cilj obezbeđivanje kontinuiranog sprovođenja kroz nastavak aktivnosti koje su preduzele vlasti na Kosovu tako da se proceni bilo koji učinjeni napredak i bilo koji

preostali nedostatak/ dodatne preporuke. Detaljni raspored aktivnosti, uključujući značajne rokove će se uključiti će se u Plana Rada Projekta.

5. Procene stanja

Proces promene stanja odvijaće se prema sveobuhvatnom pristupu koji su zauzeli GRECO² i MONEYVAL³ pri obavljanju ovih aktivnosti, ali biće skrojen prema konkretnoj svrsi projekta sa naglaskom na prioritete i visokorizične oblasti i lokalno vlasništvo rezultata.

5.1. Upitnik

Sekretarijat Saveta Evrope priprema i usvaja upitnik u pisanoj formi, usklađen sa postojećim međunarodnim i evropskim standardima (videti pod 2.) i GRECO i MONEYVAL metodologijom. Projektni tim će obezbediti kosovskim organima uvod u prikupljanje podataka, izveštavanje i popunjavanje upitnika.

5.2. Odgovori

Odgovori na upitnik za svaku od dve komponente se pripremaju kroz samoprocenu svake od relevantnih institucija. Posle toga, strukture za vezu (KABPK i FOC) integrišu ove procene i predstavljaju ih timovima za procenu. Kosovski organi mogu da održavaju koordinacione sastanke na kojima se raspravlja o prikupljenim i nedostajućim podacima i predstavljaju informacije i odgovore u cilju dobijanja međusektorske saglasnosti. Odgovori se dostavljaju u pisanoj formi. Odgovori treba da budu praćeni relevantnim regulatornim i drugim dokumentima kao i statističkim informacijama.

Na osnovu dobijenih odgovora članovi stručnih timova za procenu mogu da postavljaju dodatna pitanja predstavnicima institucija na Kosovu pre i posle terenske posete.

5.3. Posete na terenu

Stručni timovi za procenu stanja obavljaće posete na terenu u trajanju do nedelju dana, kako bi razgovarali sa predstavnicima o implementaciji međunarodnih standarda i narednim aktivnostima u zavisnosti od odgovora na pitanja iz upitnika. Stručni timovi za procenu stanja dogovoriće raspored poseta sa lokalnim koordinatorima (KABK i FOC).

5.4. Komunikacija

Sva komunikacija kosovskih organa sa stručnim timovima se koordinira kroz Projekat i sa KABPK i FOC.

5.5. Izveštaji o proceni stanja

Izveštaji o proceni stanja sadrže:

- Sažetak
- Opis trenutne situacije
- Analizu (postojećeg okvira u odnosu na sve relevantne međunarodne i evropske standarde)
- Preporuke u pogledu zakonodavnog i institucionalnog okvira i politika postupanja (sa naznačenim kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim rokovima)

2 GRECO - Grupa država za borbu protiv korupcije – nadzorno telo Saveta Evrope čiji je cilj da unapredi kapacitete svojih članica za borbu protiv korupcije praćenjem ispunjenosti njihovih obaveza u ovom domenu. www.coe.int/greco

3 MONEYVAL – Komitet stručnjaka Saveta Evrope za ocenu mera za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma. www.coe.int/moneyval

- Matricu (tabelu sa standardima u jednoj koloni, kratkim opisom implementacije standarda, odnosno navođenjem relevantnog okvira i ključnih nedostataka u drugoj koloni, i indikatorima usklađenosti “usklađen/nije usklađen/delimično usklađen”)

6. Realizacija

Partneri na Kosovu će razmotriti preporuke, te u cilju njihove realizacije analizirati i reformisati zakonodavni i institucionalni okvir i politike. Projekat će podržati proces prikupljanja podataka i izveštavanja o napretku u realizaciji.

7. Radni jezik i prevod

Dva izveštaja o proceni stanja biće prevedena i objavljena na engleskom, albanskom i srpskom jeziku. Tokom procene stanja, Projekat će obezbediti pismeni i usmeni prevod sa albanskog i srpskog jezika na engleski i obratno. Prvi radni jezik je engleski.

8. Poverljivost

Podaci koje prikupe stručni timovi o proceni stanja, uključujući odgovore na upitnik, su poverljivi, osim ukoliko nije drugačije odlučeno u skladu sa tačkom 9 ovih Smernica. Isto načelo se primenjuje i na svu razmenu informacija svih aktera uključenih u procenu.

9. Prihvatanje i usvajanje

Svaki izveštaj o proceni stanja usvaja se od strane stručnih timova za procenu stanja na plenarnim sesijama, a konačno ga usvajaju kosovski organi. Svi gore navedeni akteri (pogledati tačku 3.) i predstavnici civilnog društva pozivaju se da uzmu učešće u svojstvu posmatrača na plenarnim sesijama i da dostave povratne informacije i komentare. Namera je da se svi izveštaji objave, što će i biti učinjeno u dogovoru sa najvišim kosovskim organima. Odluku o objavljivanju izveštaja lokalni koordinatori (KABK i FOC) dostaviće Sekretarijatu SE najkasnije 3 nedelje posle usvajanja izveštaja na plenarnim sesijama.